

Europejski Rok Umiejętności

Europejski Rok Umiejętności (maj 2023 - maj 2024) przyniósł nowy impuls w edukacji dorosłych i uczeniu się przez całe życie, umożliwiając ludziom i podmiotom przyczynienie się do transformacji ekologicznej i cyfrowej, wspierając innowacyjność i konkurencyjność, nie pozostawiając nikogo w tyle w tym wspólnym procesie.

Globalne, demograficzne i technologiczne zmiany wpływają na potrzeby naszego społeczeństwa i rynku pracy. Sposób, w jaki żyjemy, pracujemy, uczymy się i uczestniczymy w życiu społecznym zmienia się tak szybko, że musimy wypracować nowe podejścia i perspektywy. Europa rozpoczęła podróż w kierunku strategii i działań, które pomogłyby skutecznie reagować na nową rzeczywistość.

Europejski Rok Umiejętności pokazał, że mamy prawo do bycia istotnymi i aktywnymi uczestnikami zmian, a nie tylko ich obserwatorami. EPALE, czyli **Elektroniczna Platforma na Rzecz Uczenia się Dorosłych** to europejska, wielojęzyczna, otwarta dla wszystkich społeczności profesjonalistów z dziedziny kształcenia dorosłych. Stanowi element strategii Unii Europejskiej promowania możliwości kształcenia dla wszystkich osób dorosłych.

Podsumujemy rok wkładu EPALE w Europejski Rok Umiejętności.

Rozpoczęcie działań w ramach Europejskiego Roku Umiejętności

Istotnym krokiem Ursuli von der Leyen, Przewodniczącej Komisji Europejskiej, po wygłoszeniu orędzia o stanie Unii w 2022 roku, było osiągnięcie porozumienia politycznego wyrażającego zgodę na rozpoczęcie Europejskiego Roku Umiejętności oficjalnie w Dzień Europy - 9 maja 2023 r.

Ocena ścieżek podnoszenia umiejętności

17 lipca 2023 r. Komisja Europejska opublikowała Ocena Inicjatywy „Ścieżki podnoszenia umiejętności”, w ramach której badano postępy w podnoszeniu poziomu

czytania i pisanie, liczenia i umiejętności cyfrowych osób dorosłych, a także w kierunku zapewnienia tym, mającym niższe kwalifikacje, możliwości dalszego podnoszenia umiejętności.

EACEA i Europejski Rok Umiejętności

Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA) opublikowała broszurę podkreślającą szereg działań w ramach programu Erasmus+, które rozwijają umiejętności związane z pracą w Europie i poza nią. Broszura zawiera przegląd różnych rodzajów aktywności, które beneficjenci - pracownicy i studenci, mogą wdrożyć, aby przekwalifikowywać się i podnosić kwalifikacje.

Dyskusja online: Podkreślanie znaczenia podstawowych umiejętności w Europejskim Roku Umiejętności

W czerwcu 2023 r. EPALE przeprowadziło internetową dyskusję na temat ważności podstawowych umiejętności w Europejskim Roku Umiejętności z naciskiem na profesjonalizację nauczycieli, instruktorów i trenerów specjalizujących się

w nabywaniu podstawowych umiejętności przez dorosłych. Podstawowe umiejętności stanowią bramę do aktywnego obywatelstwa.

Konferencja społeczności EPALE

Od 10 do 12 października 2023 r. odbywała się Konferencja Społeczności EPALE 2023, podczas której omówiono bieżące zmiany, rozwój i ewolucję kształcenia dorosłych i nabywania umiejętności. Pod sugestywnym tytułem „Bloom! Skills for the future” chciano podkreślić potencjał uczenia się i edukacji dorosłych, aby umożliwić ludziom skuteczne poruszanie się po zmianach na rynku pracy, angażowanie obywateli w społeczeństwo i demokrację oraz włączanie wszystkich w proces uczenia się.

Powrót do przyszłości: publikacja z historiami EPALE 2023

Jaką rolę będą odgrywać umiejętności w edukacji dorosłych w przyszłości? Ta wygląda bardziej skomplikowanie niż kiedykolwiek. Publikacja pod tytułem „Powrót do przyszłości! Spojrzenie na przyszłość edukacji dorosłych” składa się z trzech rozdziałów: „Teraźniejszość”, „Spojrzenie w przyszłość”,

„Umiejętności! Umiejętności! Umiejętności!”, a każdy z nich uwzględni różne punkty widzenia i refleksje.

Dyskusja on-line: Podstawowe Umiejętności w ramach inicjatywy „Pakt na rzecz Umiejętności”

EPALE pod koniec 2023 r. zorganizowało dyskusję on-line: Podstawowe Umiejętności w ramach inicjatywy „Pakt na rzecz Umiejętności”. Wydarzenie to zgromadziło nauczycieli, decydentów, trenerów oraz ekspertów w dziedzinie uczenia się dorosłych. W dyskusji podkreślono istotne aspekty, w tym m.in. uznano konieczność współpracy pomiędzy różnymi organizacjami, w celu kompleksowego sprostania wyzwaniom stojącym przed dorosłymi o niskich umiejętnościach podstawowych. Uznano również, że rozwój umiejętności jest powiązany ze zwiększeniem pewności jednostki w prowadzeniu lepszego życia, często utrudnianej przez przeszkody społeczne, zdrowotne lub psychologiczne.

Zagadnienia tematyczne EPALE 2024

W 2024 r. EPALE skupia się na trzech podstawowych wyzwaniach, które pomogłyby zbudować nowe praktyki w edukacji dorosłych. Pierwsze z nich to niezwykle szybki rozwój technologiczny, jaki nastąpił w ciągu ostatnich kilku lat. Wpływa na wszystkie aspekty naszego codziennego życia. Drugie wyzwanie to sektor edukacji działający na rzecz bardziej ekologicznej i zrównoważonej przyszłości poprzez wzmacnianie kompetencji i umiejętności osób dorosłych w zakresie zrównoważonego rozwoju. Ostatnie wyzwanie to uznanie

kształcenia i edukacji dorosłych za podstawowy sposób ograniczania ubóstwa i zwalczania nierówności.

Opublikowanie podcastu EPALE: Pokonywanie barier w edukacji i społeczeństwie

Podcast omawiał włączenie do polityki zasad związanych z zapewnianiem umiejętności. Rozmowa rozwinęła się spontanicznie i uznano, że zwrócenie uwagi na umiejętności to bezcenny etap budowania społeczeństw, które nie pozostawiają nikogo w tyle.

Wyniki ocen EQF Europejskiej Ramy Kwalifikacji i Europass

Komisja Europejska opublikowała wyniki ewaluacji dwóch kluczowych inicjatyw Unii Europejskiej, które podkreślają ważność mobilności osób dorosłych oraz wspierając widoczność i przejrzystość potrzebnych umiejętności i kwalifikacji w Europie: Europejskiej Ramy Kwalifikacji i profilu Europass. Oceny uwzględniają osiągnięcia inicjatyw i możliwości wprowadzenia ulepszeń w przyszłości oraz wkład w szerszą debatę na temat umiejętności wspieranych przez Europejski Rok Umiejętności.

Zakończenie działań w ramach Europejskiego Roku Umiejętności

30 kwietnia tego roku Komisja Europejska zorganizowała wydarzenie zamykające Europejski Rok Umiejętności. Była to doskonała okazja do podsumowania wysiłków Unii Europejskiej oraz stanu deficytów umiejętności w Europie.

„Pakt na rzecz Umiejętności”: raport końcowy

Unia Europejska może uutorować drogę do zrównoważonej przyszłości poprzez strategiczne inwestycje w kapitał ludzki. Partnerstwa na rzecz umiejętności w ramach „Paktu na rzecz umiejętności” zgromadziły zainteresowane strony, w celu wdrożenia konkretnych działań w zakresie podnoszenia bądź zmiany kwalifikacji. Raport końcowy Paktu zawiera analizę inicjatyw w zakresie podnoszenia kwalifikacji, jak i przekwalifikowywania umiejętności oraz zidentyfikowane najlepsze praktyki, w celu wyciągnięcia kluczowych wniosków i propozycji rekomendacji dla decydentów i interesariuszy dotyczących rozwoju

i wdrażania skutecznych inicjatyw w przyszłości.

„Każdy ma prawo do edukacji włączającej charakteryzującej się dobrą jakością, szkoleń i uczenia się przez całe życie w celu utrzymania i nabywania umiejętności, które pozwolą mu w pełni uczestniczyć w społeczeństwie i skutecznie radzić sobie ze zmianami na rynku pracy.” To pierwsza zasada otwierająca Europejski Filar Praw Socjalnych przyjęty w 2017 r. na szczycie w Göteborgu. Stanowiła formalny krok w kierunku uznania bezcennego wymiaru społecznego Unii Europejskiej oraz jej chęci do cenienia i wzmacniania praw socjalnych na całym kontynencie.

Od 15 do 16 kwietnia 2024 r. Belgijska Prezydencja Rady UE zwołała konferencję wysokiego szczebla w sprawie Europejskiego Filaru Praw Socjalnych, aby podsumować realizację Planu Działania i wyrazić jego istotne wymiary w świetle ekologicznej i cyfrowej transformacji. Na zakończenie konferencji przyjęto deklarację w sprawie przyszłości Europejskiego Filaru Praw Socjalnych zwaną Deklaracją z La Hulpe, w której podkreślono społeczne znaczenie uczenia się przez całe życie i potwierdzono, że „konieczne są dalsze działania promujące podejście oparte na uczeniu się przez całe życie”.

Alicja Panimasz-Wolska
PODR w Lubaniu